

9. Sınıf Türk Edebiyatı Şiirde Ahenk,Ölçü,Kafiye,Redif Testi Çöz 6

1. I. Gülüyordun kayalıklardan inerken bana sen
 Ben ki her gölgenin aksettiği bir gamlı suyum
- II. Her gün yeni bir meveye verir dağda ağaçlar
 Her gün yeni bir gonca açar taze çimende
- III. Bir hazan akşamı kırlarda unuttum neyimi
 Gece yollarda bıraktım kırılan değneğimi
- IV. Elime yabancı bir zarf gelince
 Anlarım içinde bir dertli vardır
- V. Çıglık çıglığa uçan kuşlar
 Çocukluğun nerede şimdi

Yukarıdaki numaralanmış dizelerin hangi ikisi aynı hece ölçüsüyle yazılmıştır?

- A) I. ve III. B) I. ve V.
C) II. ve IV. D) III. ve IV.
E) IV. ve V.

Cevap : A

2. Aşağıdakilerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) Mısra sonlarında tekrar edilen, yazılışları ve görevleri aynı olan eklere redif denir.
- B) Redif, ek halinde olabileceği gibi sözcük halinde de olabilir.
- C) Mısra sonlarındaki ses benzerliğine tekrar denir.
- D) Dize sonunda bir sözcüğün, diğer dizedeki sözcüğün içinde geçmesiyle oluşan kafiyeye tunç kafiye denir.
- E) Mani tipi kafiye düz uyak da denebilir.

Cevap : C

3. Aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Şiirde amaç sadece düşünceyi iletmektir.
- B) Şiirde ahenk; redif, kafiye, asonans ve aliterasyonla sağlanır.
- C) Şiirde sözcükler gerçek anlamlarının dışında da kullanılabilir.
- D) Aynı şiir okuyucular tarafından farklı yorumlanabilir.
- E) Şiirdeki ana duyguya tema denir.

Cevap : A

4. Laleyi sümbülü gülü hâr almış

Zevk u şevk ehlini âh ü zâr almış

Süleyman tahtını sanki mâr almış

Gama tebdil olmuş ülfetin çağı

Yukarıdaki şiir için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kafiye düzeni aaab şeklindedir.
- B) Redif kullanılmıştır.
- C) Sade bir dil kullanılmıştır.
- D) Edebi sanatlara yer verilmiştir.
- E) Zengin kafiye kullanılmıştır.

Cevap : C

5. Ölüm asude bahar ülkesidir bir rinde

Gönlü her yerde, buhurdan gibi, yıllarca tüter

Ve serin selviler altında kalan kabrinde

Her seher bir gül açar, her gece bir bülbül öter

Bu dörtlüğün kafiye örgüsü, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düz kafiye
- B) Mani tipi kafiye
- C) Örüşük kafiye
- D) Sarmal kafiye
- E) Çapraz kafiye

Cevap : C

6. Hafız'ın kabri olan bahçede bir gül varmış
Yeniden her gün açarmış kanayan rengiyle

Yukarıdaki dizelerle

- I. ağaran vakte kadar ağlarmış
- II. gece bülbul
- III. eski Şirâz'ı
- IV. hayal ettiren ahengiyle

sözlerinin tümünü kullanarak çapraz kafiye düzeninde anlamlı bir dördlük kurulmak istenirse aşağıdakilerden hangisi doğru sıralama olur?

- A) II. ve I.
III. ve IV.
- B) II. ve III.
I. ve IV.
- C) III. ve IV.
I. ve II.
- D) IV. ve I.
II. ve III.
- E) I. ve IV.
II. ve III.

Cevap : A

7. Şiirin kulağa ve göze hitap etmesini sağlayıp şiiri melodik hale getiren unsurlara --- unsurları denir. Ahenk unsurları arasında da ---, ---, ---, sayılabilir.

Yukarıda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) redif
- B) uyak
- C) ölçü
- D) seci
- E) ahenk

Cevap : A

8. Aşağıdakilerin hangisinde redif yoktur?

- A) Tahammül mülkünü yıktın Hülâgû Han mısın kâfir
Aman dünyâyı yaktın âteş-i sûzan mısın kâfir
- B) Âheste çek kürekleri mehtap uyanmasın
Bir âlem-i hayâle dalan âb uyanmasın
- C) Gündüz hayal kurarım, gece düşlerim
Uyandıkça ağlamaya başlarım
- D) Derd-i hasretle neler çektiğimi ben bilirim
Yâreme şimdi ne zehr ektiğimi ben bilirim
- E) Bir gün dedim ki istemem artık ne yer, ne yâr
Çıktım sürekli gurbete gezdim diyar diyar

Cevap : A

**9. Hayal hayal oldu, şu bizim iller
Dostun bahçasında açıldı güller
Her seher,her sabah öter bülbüller
Aşkı bu serime kondu, gidiyor
Bu dörtlüğün kafiye örgüsü ve çeşidi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

- A) Sarma kafiye - tam
- B) Düz kafiye - zengin
- C) Cinaslı kafiye - tam
- D) Düz kafiye - yarım
- E) Sarma kafiye - zengin

Cevap : A

10. Gözümde tütüyor geçtiğim yollar
Kanından sütünden içtiğim yollar
**Bu dizelerdeki kafiye'nin türce benzeri aşağıdaki-
lerden hangisinde vardır?**

- A) Hayat kitabının son mühür taşı
Sonsuza uzanan yolların başı
- B) O taştan kalbini toprağa salmış
Her an ölümsüz bir sükûta dalmış
- C) Kolunda kanat mı ruh mu çırpınan
Ve dualar gibi besteler sunan
- D) Çalsın kapısını bir gün idrâkin
Göreceksin her şey ne kadar sakın
- E) Kainatın özü benim, inanın
Ortağım derdine yaşlı dünyanın

Cevap : C

11. Yine geldi türlü baharlar bağlar
Bülbül figan edip kamuyu dağlar,
Türlü çiçeklerle bezenmiş dağlar,
Ulu dağlar yol olduğu zamandır
**Bu dördlükten şiirin bütünüyle ilgili aşağıdaki
özelliklerden hangisi çıkarılamaz?**

- A) Ölçüsü
- B) Uyak düzeni
- C) Türü
- D) Yazıldığı dönem
- E) Konusu

Cevap : C

12. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yarım kafiye kullanılmıştır?

- A) Anlatıyor duruşum
Ben sana vurulmuşum
- B) Yaş olsam gözden akmam
Göz olsam gayre bakmam
- C) Körfezin bağrında yatıyor akşam
Gözyaşlarımı ah, tutuyor akşam
- D) Görmedi bir kere sefaletimi
Ardında eriyen hayaletimi
- E) Sorarsam, boğan kim köyü mateme
Sakin, yaz geçti de kış erdi deme

Cevap : C